

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Biblioteca Universităţii
Cluj.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

T. IMETS BÉLA.

Kiadó laptulajdonos:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Pontos részletek a ditrói telekkönyvi átalakítási munkálatokról.

— Dr. Câmpian gyergyószentmiklósi ügyvéd és dr. Csiby Andor ditrói birtokos eddigi működése — Dr. Vasu csiki főispán az ügyet azonnal magáévé tette.

A mult számunkban már röviden megemlítettük, hogy a ditrói telekkönyvi átalakításra vonatkozó iratokat sikerült dr. Câmpian Maxi gyergyószentmiklósi ügyvédnek és dr. Csiby Andor nyug. tanácsos, földbirtokosnak Budapestről haza hozni.

Mult alkalommal még nem sikerült részletes információt szerezni az egész ügy eddigi lebonyolításáról.

Tekintettel az ügy végielen fontosságára, utána jártunk, hogy a pontos részleteket megtudhassuk felvilágosítás képpen az érdekelt birtokosoknak jövőbeli magatartásuk irányítására.

Az átalakítási iratoknak hazahozatala és ezek alapján Ditró község közbirtokviszonyainak végleges rendezése már körülbelül 10—12 éve égető kérdésévé vált nem csak Ditró község kirtokosainak, hanem a szomszédos Salamás, Várviz és Remete községek egyes birtokosainak is, akik ezen 52 ezer holdnyi komplexumban érdekelve vannak.

A község részéről a forradalom utáni időktől kezdve több ízben kísérletek tettek ezen iratok hazahozatalára, azonban mindig sikertelenül, nem tudván megtalálni sem a község, sem az egyes ajánlkozók a megoldásnak kellő formáját.

Egyes érdekelt egyének tettek különböző ajánlatokat a községnek, de mivel ezen ajánlatok mindegyike azzal kezdődött, hogy fizessen a község csak a reményért a sikernek, hol 100, hol 200 ezer leit, természetesen egy ily bizonytalan eredményű eljárásra a község ekkora összeggel nem kísérletezhetett.

Dr. Csiby Andornak és dr. Câpiannak érdeme, hogy ezen kérdésnek igazán diplomatis megoldását megtalálták.

Ugyanis több érdekelt birtokos nevében beadvánnyal fordultak Dr. Vasu főispánhoz, akinek személyesen is részletesen lereferálták a község ezidőszori tarthatatlan birtokviszonyait.

Dr. Vasu, aki maga is ügyvéd lévén, teljesen átértette az ügy fontosságát, hálával kell megállapítanunk, hogy haladéktalanul rendelkezésre állott minden elképzelhető módon az ügy sikeres végbevitel érdekében a kérvényezőknek.

Dr. Csiby Andor dr. Câmpian ügyvéddel egyetemben ekkor neki fogott egy részletes program összeállításához.

Ezen program szerint először is a megyei állandó bizottság határozata értelmében összeállított egy 12 tagból álló bizottság, mely kizárólag ezen ügy végleges rendezésére alakított meg.

A bizottság megválasztotta elnökének dr. Csiby Andort és megbizta ugyanezen alkalommal Laseu Sándor ditrói községi jegyzőt és dr. Câmpiant, hogy Bucarestben úgy az igazságügy-

minisztériumban, mint a külügyminisztériumban szerezzék meg a Románkormány részéről az intervenciót a Magyar kormányhoz, hogy az átalakítási iratokat adják ki.

Ezen megbízatás megszerzése sikerült is és ennek alapján dr. Csiby Andor és dr. Câmpian Budapesten jelentkeztek a román Nagykövetségen.

A két megbízott tappintatos és ügyes utanjárása következtében úgy a román Nagykövetség, mint a Magyar kormány a legnagyobb előzékenységgel sietett segítségére megbízottainknak.

Ezen eljárások eredményeképpen az iratok haza érkeztek teljesen sértetlenül és folyó hó 24-én a községnek hiánytalanul átadattak.

Karda Béla vezetőjárásbíró megállapítása szerint örömmel kell konstatálnunk, hogy az átalakítási munkálatokhoz szükséges összes iratok és térképek hiánytalanul megvannak.

Amenyiben a cél keresztülviteléhez a község birtokosai sem az államtól, sem mástól segítségre nem számíthattak, viszont ezen munkálatok keresztülvétele anyagi áldozatok nélkül el sem képzelhető, az állandó megyei bizottság határozata értelmében a költségek fedezése aképpen történik, hogy minden egyes hold után 10 lei lesz beszedve.

Óhajtandó volna, hogy ezen csekély illetéket minden egyes érdekelt birtokos mielőbb befizesse, nem várva külön végrehajtásokat, mert a munkálatok további sikeres vezetése és a kitűzött cél elérése másképpen el nem képzelhető.

Igen nehéz és megoldásra váró kérdés még az ezen munkálatok vezetéséhez szükséges bírónak és telekkönyvvezetőnek kirendeltetése és pedig azért, mert a mai bíró és szaktisztviselő hiány mellett nehéz lesz megértetni az illetékes tényezőkkel, hogy ezen munkálatok keresztülvétele csak szakképzett bíró kezébe lehet letenni. Ilyen szakképzett bíró pedig ezidőszor Csikmegyében csak egy van.

Reméljük azonban, hogy azok agitása és kitaratása, akiknek az eddigi eredmények is köszönhetőek, megfogják találni a kellő eredményes megoldását ezen, habár a legnehezebb kérdésnek is.

Annyit kívánunk még megjegyezni, mint egy illusztrálására az ügy nagy fontosságának, hogy az átalakítási munkálatok teljes befejezése körülbelül négy esztendő szorgalmas és kitartó munkáját igényli.

A magunk részéről csak teljes elismeréssel adózhatunk a két fiatal és akaraterős jogász barátunknak: dr. Câmpian ügyvéd és dr. Csiby Andornak, akik ezen nem csak reánk, hanem gyermekeinkre nézve is beláthatatlan fontosságú ügyet az eddigiekben oly sikeresen vezették és mindnyájunk javára óhajtuk, hogy kitűzött céljukat végérvényesen és eredményesen be is fejezzék.

Tib.

Dr. Gyárfás Elemér csiknyei szenátor

visszautasítja a magyarság magatartása elleni vádakat.

A mult hó 28-án, hétfőn, a szenátus ülésén az építkezések támogatásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmából felvetődő viták során Gyárfás Ellemér magyarpárti szenátor nagyhatású felszólalás keretében kinyilatkoztatta a Magyar Párt állásfoglalását a törvényjavaslattal szemben és visszautasította azokat a vádakat, amelyek még az utóbbi időben is meglehetősen gyakran hangzóttak el a magyarság magatartása ellen. Visszautasította azt a vádat, mintha a Magyar Pártot nem érdekelnék az általános közérdekű problémák.

Kijelentette, hogy a legodaadóban foglalkoznak minden olyan kérdéssel, mely a közérdek körébe vág. A most tárgyalás alá vett törvényjavaslatot is helyeslik, de nem tudják elhinni, hogy a lakásproblémát külföldi kölcsön nélkül megoldhatnák.

Trancu Jasi munkaügyi miniszter válaszul a többrendbeli felszólalásokra, melyben kijelenti, megvan győződve, hogy javaslata nyomán kedvező feltételek mellett jutnak egészséges lakáshoz az arra szoruló, s hogy a szükséges pénz is előkerül, amelyről a törvényjavaslat eleve gondoskodik.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Sziveskedjék b. lapjában alábbi, szomorúan csodálkozó soraimnak helyet adni.

A helyi Ipartestület kebelében működő Dalegylet március 26-án jól sikerült Beethoven-estélyt rendezett szép számú közönség jelenlétében; nagyon elszomorítólag hatott és végtelen csodálkozással töltött el, hogy városunk társadalmának intellektuelltjei — tisztelet a kivételnek — távolmaradásukkal tünettek.

De társadalmunk e régiója következetesen negligálja minden a Dalárda által inspirált kulturális megmozdulást, holott a Dalárda minden néven nevezendő társadalmi akcióban derekasan kiveszi részét; ott van testületileg és egyenként bármely corporatió által rendezett ünnepségen.

De talán egy alkalommal sem volt oly szembetűnően elszomorító, hogy akkor, mikor az egész kulturvilág, nemzetiség, vallás, társadalmi állásra való tekintet nélkül hódol a nagy zenei zseni emlékének, a mi városunk társadalmának u. n. kremje, tradícióihoz hiven tüntett távolmaradásával. Miért? Talán, mert az Ipartestület kebelében működő Dalárda rendezésében jött a kultúrtenykedés?!

Egy „Dalárda“ választmányi tag

Okvetlen olvassa el

T. Imets: MUSKÁTASZÁL S VERES CSEREP

című izgatónan érdekes elbeszélését.

10 leiért minden faluban kapható.

Bécsi levél

Irta: Balázs Pál

műegyetemi hallgató

Kedves Béla! Utolsó találkozásunk alkalmával azt mondtad, ha eladod a méheidet, felrándulsz Bécsbe. Ugy látom a terv csak terv maradt, vagy a méhek nem úgy szaporítottak ahogy kellett volna.* Ha most találkozoznánk össze, bizonyára azt kérdeznéd, mi újság Bécsben, mit csinálnak a bécsiek. A kérdés egyszerű, mégsem könnyű rá felelni. Bécsben ma nagy vásár van. Mintavásár. A szállodák és üzletek, a világ összes államainak lobogóját, ki nagyban, ki kicsinyben, kitűzték, jelezni akarván ezzel is, hogy mindenki, legyen az előkelő idegen Olmützből, vagy pedig pamutnagykereskedő Kalkuttából, szívesen látott vendég. Eddig csekély negyvenezer idegen érkezett Bécsbe a mintavásárra. Van itt mindefféle látnivaló, önműködő főzőkészülék háziasszonyok részére, drótnélküli fényképező készülék, minden gazdasági felszerelés, ahol egy kis készülék, a gazda íróasztaláról (ne nevéss!) igazgatja a birtokon a munkát, a munkások is gépek, csak itt-ott van egy ember mellettük. Mert bizony, ma már az az elkerült felszínre, amit a gép elvégezhet, ne csinálja azt az ember. Hogy ennek az újításnak igen sok ellensége van és lesz, az előrelátható. De hát ugy-e a szabók is maglyahalálra ítélték az első varró-gépet, s később méris megbékéltek vele. Sok minden van egy ilyen mintavásáron, de ezt mind fesorolni, untatna elvégre téged. Egy bécsi lap főszerkesztőjével Dr. P.-vel sétálgattam a mintavásár pavillonjai között, midőn szemembe ötlött a csinos izléssel épített és berendezett „Jugoszláv propaganda pavillon”. Mint neve is mutatja, propaganda a főcélja, azaz hogy az idegen elé tárja a szép panorámákat, Jugoszlávia legvacakabb üdülőhelyeiről is, hogy a világ minden jóságát és szépségét oda koncentrálván, oda csábítsa az idegent. Erre ugye szükség van? Pedig szép a Dalmát tengerpart. Ezt nézgetve elszomorodtam. Dr. P. meg is kérdezte, mi lett? Azt feleltem neki, én ezt mind nem tudom elmondani, ellenben jöjjön el este velem a műegyetem mellett a Resselgasseban az olasz borozóba, a Cavernába, ott a jó frascati mellett mutatok neki valamit. Oda mentünk vacsorálni, spaghetit ettünk paradicsommal nyakon öntve s parmezán sajttal telehintve, közbe pedig római eszerép poharakból, amelyek mindenikén a római farkas gyöngéd anyai szeretettel táplálja Romulust és Rémust, vörös frascati bort itunk s a harmadik pohárnál elővettem egy kis csomagot, megmutattam neki. A csomagban egy marék szentmikulsi föld volt. Erre már kíváncsiskodni kezdett Dr. P. s elkezdett vallatni, hogy hát minek tettem el a földet. Elmondtam neki, hogy a rozsuúknak, árpáknak nincsen párja s buzánk is acélos, s olyan díll körte mint nálunk Pál Ignác kertjében nem terem sehol a világon, s hogy a városunkon keresztül folyik a Békény s alatta, ahol ma is úgy mint ezelőtt sok száz évvel, sulykolják a fehérneműt. Meg is mutattam neki a Kiss Imre mellett készült fényképet a sulykoló asszonyokról s elmondtam neki, hogy olyan fehérre seholse mossák a ruhát, mint nálunk. Elmondtam azt is, hogy népünk kora gyermek-ségétől késő öregségig birkozik az erdővel s elmagyaráztam neki, hogy milyen uton-módon rakja fel szekerére egyedül a gyermek a ledöntött fenyőóriásokat.

Elmondtam neki azt is, hogy én legutóbb magammal hoztam egy marék szénát és egy marék sarjút, s azt is megszagoltattam, megvizsgáltattam a Hochschule für Bodenkultur, Földművelésügyi főiskolán, s ott azt kérdezték tőlem, hol lehet a Gyergyóban készült sajtiféléket kapni. Azt mondtam: Pál Sándor szokott árulni Tempenár turót, de nem tudom most van-e neki?

— Nagy a nyomorúság, nincs pénz, elfogy a fa,
* A méheimet megetté a kamat és az újság, csinálás kedves Barátom.

nincs kereset, ezt én mind elsírtam Dr. P.-nek. Miután megmutogattam neki egy pár felvételt a Gyilkos-tóról, a szorosról, Borszékről, eléje tartam egész Gyergyót, azt mondta: Ha ez a tó egy ausztriai község birtokában volna, — abból a kis községből hamarosan világhírű üdülőhely lenne, ahová csak úgy tódulna az idegen. Azt kérdezte Dr. P., hogy megtudám-e mondani neki, hogy k. b. hány ezer idegen látogatja évenként a Gyilkostót, s így természetesen a várost is? Azt hittem gúnyolódik, s csak mikor megismételte kérdését, sírtam el neki, hogy jönnek ugyan kirándulók néha-néha, sőt magas állású személyek is kiatóznak a tóhoz, de bizony ebből még csak erkölcsi haszna sincs a városnak, nemhogy anyagi lenne. Az urak ugyanis meglehetősen jönnek, s egy pár híres gyilkostói pisztráng vagy nyárson fejezi be uszkáló életét, vagy pedig tarisznyába kerül, s Bucarestben csinálnak belőle halpaprikást. De még nem hallottam róla, hogy érték bár egy Leut is fizettek volna. Elfogy egy-egy ilyen kiránduláson egy pár liter bor, s jó nyárson sült, nyoma is marad, amennyiben egy-egy fenyőbokkal mindíg kevesebb lesz a tó szélén, mert hát olyan szépen ég, ropog a fenyő ág. Elmondtam még azt is, hogy mi csomafalvi borvizet iszunk, s hogy Csomafalván, Ujfaluban még a szarvasmarhák is borvizet isznak. Hát ezt miért nem mutogatják meg az idegennek, vagy talán szegyenlik? Hogy Borszéken van egy lobogó, s hogy Szovátán van a Medvetó, amelyik egyedül álló az egész világon, ahol sóhegyek között olyan gyönyörű és változatos a növényzet. Hogy pedig erről csak mi tudunk, s nem mások is, azért nem okolhatjuk egyáltalán a közoktatásiügyi minisztert sem, hogy az iskolai tankönyvekben mindezekről nincs szó. Saját magunknak kellene propagandát csinálnunk. De egész Bécsben nyoma sincs semmiféle erdélyi fürdő prospektusnak. Dr. P. nagyon naiv ember. Azt kérdezte, hogy ugy-e elsőrangú vasuti kocsikban utazik az ember Szentmikulsig? Sőt a vonatban megmosakodhatik? Hozzáfűzte, hogy ő még Pesten tul nem volt. Igaz ugyan, hogy a világ másik felét bejárta. Erre nem is válaszoltam. De ugyebár van egy jó fürdőjük, ami a legfontosabb egy olyan hosszú utazás után? Hogyne volna, van, de csak nyáron Kolumbánnál. Igaz ugyan pár lépéssel feljebb járművek közlekednek Dániel Károlylyal szemben a vizen, s sem ökreink, sem lovaink nem igen tudják, mikor hogyan kell viselkedni.

De az Isten szerelmére jó szállodájuk csak van? Micsoda? Van kettő s még egy vendégfogadó, de fürdőszoba ott sincs. Hát ez hihetetlen. Megvigasztaltam, hogy ez nem baj. De van nekünk mozik, sőt néha színházunk is s hogy előről kezdjem a megérkezésnél, van nekünk hordárunk is, Siklód. Hogy ruhátárunk nincs s hogy várostermeink nem azt a célt szolgálják, hogy az ember ott várjon, az nem is fontos, sőt még ami ritkaság számba megy ma, van nekünk egypár békebeli kétfogatú bérkocsink is, s hogy kár volna minden idegennek elmulasztani a minden kényelemmel berendezett Laurentzy féle omnibuszon az utazást. Hát sok mindenünk van, főszerkesztő ur? De ez mind nem volna baj. Ajánlanék én valamit. Próbálna meg a városi tanács, miután tagjai Pál Sándornál a jó Hétvezér-tokányt jó étvágygal elfogyasztották, megbeszélni ezeket a dolgokat s nagy kegyesen elhatározni, hogy bizony nem ártana, ha a világ tudomást szerezne arról, hogy van egy maroknyi föld s ott él egy maroknyi nép, telve energiával, duzzadó őserővel, s hogy ez a vidék a legszebb, hogy olyan változatos, természeti kincsekben gazdag földrész, bizony nem egykönnyen található s próbálnák meg Gyergyószentmiklóst egy kiránduló központtá

tenni, ahonnan naponként kedvező időben s kedvező feltételek mellett szállítanak ki a turistát a tóhoz s este behoznák s másnap ismét kivinnék őket, mert ugy-e, nemcsak egy napra való az a sok szép látnivaló, ami ott van? Hordoznák körül Gyergyóban, mutatnák meg nekik Gyergyót s annak népét, rendeznének népi-nepélyeket s higgyék el — jobban menne Gyergyó népének sora.

Ne haragudjanak meg reám az urak, de én nemcsak a dédai és kolozsvári idegeneket gondolom, hanem a külföldet. Nem ártana egy kis propaganda. Ehhez mi kevesen vagyunk itt, de lehetne ezt másképp is csinálni.

Bocsáss meg, kedves Béla, hogy ilyen nagy szög alatt eltértem kérdésed megválaszolásától, hogy mi újság Bécsben. De ez igazán úgy jött magától s ha nem haragszol meg érte, úgy legközelebb valóban Bécsről fogok neked írni.

Addig is maradok igaz üdvözléssel.

Bécs, 1927 III. 10.

Nápolyi levél

Irta: Friedmann Sándor orvostanhallgató

Folytatás.

Alattunk terült el Nápoly, illetve az egész nápolyi öböl, melyben még 6—8 helység, illetve kikötő van. Szilveszter-éjjel lévén, a szokottnál is jobban megvilágított város, a csendes koromfekete tenger teleszórva apró mécesekkel, t. i. sok ezer bárka, hajó, a hadiflottának nagy része mind kivilágítva, mintha Isten valamennyi Szentjánosbogárkáját idetelepítette volna... Alattunk tehát a végtelen sötétség, sok millió fénylő ponttal, előttünk pedig a működő Vezuv 5—10 percenkint egy-egy kitörés 10—12 méter magas lángcsóvával, mint valami óriási sötét vörös oszlopok, melyek gyönyörűen s utánözhatatlanul bevilágítják az egész tájat és közben sísteregve hull alá a láva s hatalmas kődarabok. A lehetőségig megközelítettük a vulkánt, amennyiben a régi kráter pereméig mentünk. U. i. az 1906-i kitöréskor a régi kráter közepén, melynek átmérője k. b. 1 kilométer, egy új kis nyílás keletkezett, ez az új most működő kráter, benne egy óriási katlanban. Felejtethetetlen szép, de fenségesen félelmes volt az ott eltöltött idő. Emberi kicsiségünket megértve és átérzve távoztunk s őszintén megvallom, arra gondoltam, hogy mivelna ha minket ott érne egy nagy kitörés...? Ami a veszélyességet illeti, ez csak a közvellen közelben levőkre áll fenn. Így a fogaskerekű, meg a szálló személyzetére. Péld. az 1906-os kitörés úgy eltemetett egy hatalmas szállodát minden benne levővel együtt, hogy az most 18 mtr. mélyen van. A Vezuv a környékre, melyek nagyon népesek; 20,000 lak. város is van, már kevésbé veszélyes, illetve tudnak védekezni ellene. A sok kitörés alapján már ismerik a láva folyás irányát s így óriási falakkal szegélyezve a folyamat, valóságos medret csináltak neki. Nápolyra egyáltalán nem veszélyes, mert elsősorban messzire van, másodsor pedig Nápoly és a Vezuv között még hegyek vannak.

Ujév hajnalán már sűrű köd, füst borítja a tűzhányót, mintha teljes inkognitóját akarná megőrizni, bucsut mondunk hát neki s szép meleg napsütésben hazabandukoltunk. Tele vagyunk a látottak gyönyörűségével, s dacára ennek, szeretettel s vágyódva gondolunk a mi szép, fehér havas bérceinkre,

Mindenütt szép, de legszebb otthon.

Isten veletek! Gondoljatok reánk.

(Vége.)

Egy néhány kaptár

egészséges méh-család

országos kaptárral együtt eladó

Cím a kiadóhivatalban megindítható

JANCSÓ ÉS MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós.

Telefon: 41.

Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Felhívjuk az építkezők figyelmét arra, hogy raktáron állandóan tartunk:

cementet, stukaturnádat, kátránylemezt és egyéb építkezési cikkeket.

Gondolatok

1. Az életben sokszor nem tudod, hogy az Isten hagyott-e el Téged, vagy Te az Istent; most ha az Isten hagyott el, akkor teljesen magadra maradtál, de ha Te hagytad el Őt, még nem következik, hogy — Ő is elhagyott Téged.
2. A sors némelykor egyes embereket azért emel fel olyan magasra, hogy később — annál mélyebbre taszithassa alá.
3. Ha az emberek azt a sok energiát, melyet egyéni érvényesülésükért pazarolnak el embertársaik javára fordítanák, az emberiség — egészen másképp nézne ki.
4. Ha az emberek beismernék, hogy minden ember gyarló, akkor nagyon sokat megtudnának egymásnak — bocsátani.
5. A politika legtöbbször nem a tehetséget hanem, — csak a szerencsédet igazolja.
6. Ha az emberek boldogságukat nem a konvencionális formák között keresik és találják meg, mindenki megszólja; de ha keresnék az okokat, akkor ezek az emberek nem megszólást, hanem — csak sajnálatot érdemelnének.
7. Az asszonyok csak erősségükben különböznek egymástól, míg mind egyformák — gyengeségükben.
8. Ambíció és nagyravágás rokonfogalmak; csak míg az egyik erény, a másik — bűn.
9. Soh'sem mondhat senki olyan ostobaságot, hogy egy okos ember abból ne tudna — valami jóra következtetést vonni.
10. A gyomor a legkérlelhetetlenebb kényur, mert mindekin és mindenkor uralkodik.

Dr. Csiby Andor.

Ha van hozzá pénze és ideje,

hogy a „Szívek harea“ ponyva regénynek eddig már hetvenedik füzetét is elolvassa, úgy nem kérünk egyebet Öntől, csak azt, hogy vegye meg és olvassa el az „Olesó Könyvek“ havi sorozatának „Muskátaszál s veres cserep“ című első füzetét, melyet minden faluban, könyvkereskedésben és a piaci bódében megkap 10 leiert és ha az nem fog Önnek megtetszeni, úgy ne vásárolja meg a további havi sorozatokat. Ha pedig elolvasta és megragadta figyelmét és élvezetet szerzett Önnek 1—2 órácskára, úgy kérjük a további támogatását azzal is, hogy ismerősei, jó barátai, barátnői körében, akiknek még nem volt módjukban ezt a csodás székegy balladát megismerni, mondja el elfogulatlan véleményét.

Ez a kis történet, ha jól megfigyeli, úgy van megírva, olyan eleven erővel hat az olvasóra, hogy lehetetlenség elolvasása után nem gondolkozni azon, hogyan is tudja azt úgy előnkbe varázsolni a betűk ezerein keresztül az író. És bár a történet szomorúsággal, elmulással, a magasabb hatalmak által vezetett nyomasztó elmulással végződik, az erdélyi levegő, a pompás szindus környezet annyira letompítja ezt a tragédiát, hogy alig-alig érzi.

Ez tulajdonképp a valódi erdélyi és székegy ballada, dráma: A halál szomorúsága, a nyomorúság megkopik, belevesz a nagy természeti változások és pompák illatába, tul színesébe és ezért van az, hogy az igazi erdélyi írók, de általában a nép sem képes az élet szomorú történeteit, tragediáit, drámáit olyan szíkar porére vetkőztető szemmel nézni és visszaadni, mint Zola, vagy az újabb északi nagy írók

Ez egy külön erdélyi specialitás a maga nemében és éppen ezért a világ figyelmét kelti fel.

Az erdélyi speciális magyar irodalomnak külön létjogosultsága van a világirodalomban. Hogy eddig még nem keltett széles körben figyelmet, nem aratott kellő sikert az annak köszönhető, hogy a közvetlen környezet, tehát

az erdélyi magyarság nem támogatta eléggé az erdélyi, a saját véréből virágzott írókat, akik éppen ezért, látva a részvétlenségét, nem fejtették ki erejüket, nem igyekeztek olyan műveket produkálni, amilyeneket produkálhattak volna.

A havi „Olesó Könyvek“ sorozata, ha nem is vaskos kötetekben, de azt akarja elsősorban erdély minden magyarul olvasni tudó közönségének bemutatni, hogy igen is, itt, közöttük élnek és Isten tudja, hogyan viaskodva élnek a saját véréből született nagy írók, akik, nem fog elmúlni egy évtized és világhírré vergődve, egyuttal dicsőséget is szereznek Erdélynek és a fajnak, amely olyan mostohán bánt el velük.

Őnök tán kacagnak, de hova tovább mindinkább fogyni fog a mosoly ajkukon és rá fognak önkénytelenül is jönni, hogy kár volt az a kézlegintő semmibe vevés, a mindenért idegenbe és idegenért futás, hogy igen nagyot tévedtek.

Nem mondhatunk egyebet csak ismételtet azt, hogy tegyenek próbát az „Olesó Könyvek“ havi tíz leies kiadványaival és ha nem fogja az Önök tetszését megnyerni, vonják meg a további támogatásukat a magyar vállalatától, de ha értéket látnak benne, úgy siessenek a támogatására.

Itt nem kötelességről van szó, hanem elsősorban az Önök élvezetéről és gyönyörűségéről. Itt nem azért kell támogatni, mert magyar, hanem azért, mert örök értékű és megbecsülhetetlen művészet!

X.

Beethoven-est Gyergyószentmiklóson.

A „Gyergyószentmiklósi Ipartestület Dalköre“ folyó hó 26-án a nagy zeneköltő halálának 100-ik évfordulója alkalmából igazán nívós és minden tekintetben sikerült estélyt rendezett, mely minden jelen voltak legnagyobb meglepedését és elismerését érdemelte ki, csupán az a szomorú disszonáns maradt a dalárdisták lelkében, mint kellemetlen érzés, hogy kulturmunkásságukat a társadalom magasabb rétegei kevésebben értékelték, nem akarják, s míg bohémikus idegenek estélyein zsufolásig töltik meg a termet, addig helyi érdekű kultúrtörévések támogatásától mereven és érthetetlenül elzárkoznak. A műsor első és utolsó számát a Gyergyószentmiklósi Ipartestület Dalegylete töltötte be: 1. Beethoven „Isten dicsősége és „Hymnusz az Éjhez“ című dalok éneklésével, melyeknek előadásával fényesen igazolta be, hogy Bálint Ákos karnagy vezetése alatt nagy fejlődést ért el a Dalárda s úgy megjelenésében mint precíz előadásában a hallgatóság legmeszebbmenő elismerésére érdemes. Öröm volt látni, amint 40 dalárdista fess megjelenésével a színpadon feltűnik s mint egy szájból jövő mūdalt előad. Fárasztó hosszú munka eredménye ez, melyhez csak kitartást és lankadatlan további munkálkodást kívánunk, s úgy ez az egyesület városunk egyik nélkülözhetetlen szerve lesz.

A 2. szám Görög Joachim őrm. szent. kánonok és szenátor megnyitója volt, melyben az ő szokott magas szárnyalású beszédében a művészet elragadó megnyilatkozásait esetelté.

3. Beethoven: Zongora — Trió. Előadták zongorán Blénessy Sándorné kegyelmes asszony, hegedűn Vajda László ur és gordonkán Veisz Antal ur, mindhárman igazi művészi élvezetet nyujtva a közönségnek. 1. Beethoven „Vágyódás“ dalát Vákár László ur adta elő Demeter Róbertné zongoraművész nő kíséretében, melyet a közönség nagy élvezettel halgatott.

Beethoven: As — dur szonata gyászindulóval Demeter R. művész nő zongora játéka magasabb színvonalú előadását szinte nem érzem, hogy művészi értékelésében megbírálni tudnám,

csak elragadtatással mondhatom, hogy igazán érzékeltetően a művész lelkét s gyász indulójának megírásakor lelki állapotát hűen tükrözta vissza.

5. Beethoven életét ismertette Karácsony Zakariás főgym. tanár ur, kinek tömör költőies előadását a közönség nagy figyelemmel hallgatta s jobban megismertette egy művészi élet szépségeit, fájdalmait, mint ha ezt külön tanulmányozta volna.

6. Beethoven: „Tavaszkor“ e. dalát énekelte a „Ditrói Ipartestület Dalköre“ László karnagy ur vezetésével. A precíz előadás, a szép számú dalárda, mely mintegy 1 $\frac{1}{2}$ éves fennállással dicsékedhetik élénken bizonyította be, hogyha vannak egy községben emberek, akik a szép és nemes törekvések ügyét kezükbe veszik, a falu intelligens elemei összehozásával értéket, erkölcsöt s élvezetet tudnak a köznapi életbe is bele vinni. Melegen gratulálunk mindannyiuknak s kérjük, hogy ügybuzgalmukat magyar nyelvünk kultúrája érdekében lankadatlan buzgalommal fokozzák.

Az estély nagy erkölcsi eredménye az, hogy a ditrói dalosok és a gyergyószentmiklósiak dalostestvérei szeretettel összeölelkeztek, melyből mindkét egyesület ambiciónáltn, boldogan tért haza s hiszük, hogy szebb, nemesebb törekvések és akarások melegágya lesz a nagy zeneköltő 100 éves halála évfordulójának ünnepe.

Géza.

HIREK.

— **Személyi hírek.** A főispán ur 2145—927sz. végzésével Ferenc Imre városunk szülötte, ditrói aljegyző, április hó 1-ével Vasláb községbe jegyzőnek lett kinevezve. Ferencz kinevezéséhez gratulálunk.

— **Halálozás.** Mult hó 27-én éjjel Karácson János gyergyószentmiklósi birtokos és kereskedő 57-ik életévében meghalt. Az Istenben megboldogult és mindenki által tisztelt és szeretett halottat mult hó 29-én óriási részvét mellett temették el az őrm. kath. temetőbe. Kiterjedt rokonsága gyászolja. Nyugodjék esendesen.

Tekerőpatak figyelméi felhívjuk arra, hogy az „Olesó Könyvek“ első sorozatának kiadott „Muskátaszál s veres cserep“ című szép székegy ballada a rópevadulában joizett özv. Molnár Kosztionénál, tekintettel arra, hogy a hírlapok elárusítását megszüntette, nem kapható. A 10 leies füzeteket Szöcs Géza jegyző ur helyezi el megfelelő elárusítóánál, ahol plakát is lesz ki-függesztve.

Tüzeset Gyergyószentmiklóson. Folyó hó 1-re virradólag ismeretlen okokból Madaras István banktisztviselő csüre a Csere-uccában kigyuladt és a csürrrel együtt Varga János kocsija is oda égett. A helyi tűzoltók emberfeletti munkája a tűz tovább terjedése elé gátat vetett. Különös, hogy az utóbbi időben oly gyakori a tüzesetek száma. Talán valami gyujtogatásról van szó? Jó volna nyomozni ez irányban is.

— **Magyarország katonai ellenőrzése.** A nagy-követek tanácsa elhatározata, hogy április első-jével Magyarország katonai ellenőrzését megszüntetik és a további felügyeletet ép úgy, mint Németországnál a Népszövetség fogja gyakorolni. Ezt a végzést annak előzetes megállapítása után hoztak, hogy Magyarország a békeszerződés rendelkezéseit mindenben teljesítette. Beavatott diplomáciai körök úgy tudják, hogy legközelebb Bulgária is kérni fogja a katonai ellenőrzés megszüntetését, ugyancsak arra való hivatkozással, hogy a békeszerződés valamennyi pontját teljesítette. A jelek szerint az ellenőrzés megszüntetését sem a kisantant, sem a nagyhatalmak nem fogják ellenezni.

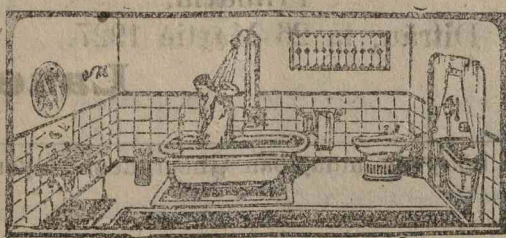
Rovák Béla

épület, diszműbádogos és szerelő

Gyergyószentmiklós

26—2

Ferdinand király-ut 27.

**Fürdőkádak, ta- Konyhaberende-
Fharéktűzhelyek K zési cikkek
n a g y r a k t á r a.**

Készíték mindenféle épületcsatornázásokat és fűdéseket, templomok, tornyok bádogos munkáit, fürdőszobák felszerelését, berendezését.

* **Értesitem** az igen tisztelt vevő közönségemet, hogy tüzletemet április 1-től a Ronfeld-féle házba (Csiky-utcába) helyeztem át. 150 leiért vállalom ruhái tisztítását és vasalását havonta. Divatszerint a legizlésebb ruhákat, felöltöket készítem. Szíves pártfogást kér tisztelettel.

2-1

Buslig János
uri szabó.

— **A hadikölcsönlombard tartozások ügye** döntő fázishoz jutott, menyiben a marosvásárhelyi itélőtábla a Banka Nationalának, mint az Osztrák-Magyar Bank jogutódának ilyen természetű követelését úgy a Marosvásárhelyi Leszámitoló Bankkal, mint az ottani Agrár Takarékpénztárral szemben megítélte, illetve helybenhagyta a törvények ilyen irányú határozatát s erre az elvi döntésre támaszkodva, a Banka Nationala többi fiókjai is folyamatba tették a náluk fennálló hasonló természetű követelések felhajtását.

— **A közönség figyelmébe!** Tudomására jutván a zárdagazgatóságnak, hogy a polgari leányiskola egyensapkját jogtalanul olyanok is viselik, kik az intézetnek nem növendékei, ezekből kéri az igazgatóság a t. közönséget, hogy esetleges rendtelenségek elbíráltatása végett, a jogtalanul egyensapkát viselőket, további eljárás céljából, az igazgatóságnak bejelenteni szíveskedjenek.

— **Olasz Péter** jézustársasági atya április 5-én városunkba érkezik. A főgimnáziumi ifjúságnak tart lelkigyakorlatot. A felnőtt férfiaknak este 1/2 7 órától 1/2 8 óráig tart konferencia beszédek a zárda nagytermében.

— **Értesítés.** A Katholikus népszövetség helyi csoportja április 3-án délután 4 órakor a központi iskola felső nagy termében gyűlést tart, melyre a tagokat és érdeklődőket tisztelettel meghívja az

Elnökség.

— **Ujjalu olvasó közönségének figyelmét** ez uton hívjuk fel arra, hogy az „Olesó könyvek” havi kiadásainak, első füzeté, a **szép és gyönyörű székelytárgy elbeszélés: „Muská-taszál s veres cserép”** a röpcédulákban irtak szerint nem Jánosy, hanem Dobribán üzletében, a község háza mellett kapható 10 leiért. Olvassa el e csodás szerelmi történetet mindenki, mert nagy gyönyörűséget szerez magának.

Új divatlapok

érkeztek

Káhán papir üzletébe

GHEORGHENI

Levelezés.

Édes fiam! Sokszori megbeszélésünk alapján a jóreménységgel vezetett hozzád Gyergyószentmiklósról s mivel személyesen nem tudtam elbúcsúzni, e lap útján mondom búcsút neked. Azt hittem, hogy örömet hozok 2 év után, de úgy győződtem meg, hogy csalatkoztam a feltevésemben, mert Te nem a régi megállapodásaink, hanem mások akarata után indultál el. Pedig tudod, hogy veled szemben mikép viselkedtem s hogy sajnálom a két kicsikét. A magam részéről most már úgy tekintem az egészséget, mintha végleg búcsúztam volna tőled. Legfennebb két hetem belül megérkező levél-válaszod adhat indokot arra, hogy újra felvegyem az érintkezést. Ne félj tőlem. Akár hogyan is döntenél, a tisztelet mellett, a régi jó barátoknak, testvéreknek maradsz nekem. Különben a nőülés nekem nem sürgős. Idő van rá, de természetesen világosan akarok látni és nem akarom a hosszas bizonytalanságot. Ha szavamat adtam, akkor embere is akarok maradni, de más is tartsa meg adott szavát. Irj vagy üzenj, én türelemmel várok.

Berci.

Szerkesztői üzenetek:

Többeknek. Az utóbbi időben gyakran küldenek be a vidékről szerkesztőségünkbe olyan cikkeket leköz-

lésre, amelyek alatt álnevek, vagy „Egy tanácsos” stb. aláírások szerepelnek, de a cikkek mellé csatolt levelekben sem árulják el az írók becsületes neveiket. Ezeket a cikkeket, ha közölhetők volnának sem adjuk nyomdafejtők alá, mert ismeretlen egyének személyes dolgaiért nem vállalhatunk felelősséget. Az írásért pedig felelni kell. Ugyáltszék, mi már ott tartunk, hogyha valaki a szomszédjával a bérese, vagy a tehene miatt össze vesz, egy cikket penderít a lapba névtelenül. Penderíteni penderíthet, de mi nem közöljük. Adjának ki röpiratot.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért a felelősség beküldőt terheli

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátok és ismerősök, kik felejtethetetlen jó férjem, apánk és testvérünk temetésén résztvettek és részvételüket bármily módon kifejezték, fogadják hálául köszönetünket.

Özv. Karácson Jánosné
gyermekai és testvérei.

Primăria Comunei Ditrău, Județul Ciuc.

Nr. 852-1927.

Publicațiune.

Se publică spre cunoștiință generală, că în ziua de 10 Mai 1927 ora 10 se va ținea licitațiune publică prin oferte închise sigilate în localul aceste Primării pentru darea în întrepriză a lucrărilor de edificare unui grajd și o locuință pentru păzitor care după deviz se urcă la suma de Lei 402.408.—

Condițiunile lucrărilor, planurile și devizele se vor putea vedea la Primăria comunei Ditrău.

Ofertele vor fi însoțite de garanția de 6% în numerar s'au efecte garantate de stat.

Licitațiune se va ținea conform Art. 72-83 din legea contabilității publice a statului și conform condițiunilor generale ale Ministerului lucrărilor Publice.

Comuna nu se obligă a accepta ofertele cele mai eftine.

Primăria.

Ditrău, la 26 Martie 1927.

Lascu.

Primăria Comunei Ditrău, Județul Ciuc.

Nr. 853-1927.

Publicațiune.

Se publică spre cunoștiință generală, că în ziua de 14 Mai 1927 orele 10 se va ținea licitație publică prin oferte închise și sigilate în localul acestei Primării pentru darea în întrepriză a lucrărilor de edificare a unui abater, care după deviz se urcă la suma de Lei 392.363.—

Condițiunile lucrărilor, planurile și devizele se vor putea vedea la Primăria comunei Ditrău.

Ofertele vor fi însoțite de garanția de 6% în numerar s'au efecte garantate de stat.

Licitațiunea se va ține conform Art. 72-83 din legea contabilității publice a statului și conform condițiunilor generale ale Ministerului lucrărilor publice.

Comuna nu se obligă a accepta ofertele celea mai eftine.

Primăria.

Ditrău, la 26 Martie 1927.

Lascu.

Lakás,

iroda és banküzletberendezéseket

Jeddy marosvásárhelyi és Papp János aradi tervezők rajzai szerint

a legmodernebb kivitelben készítik.

Javításokat és politurozást, háznál is, szakszerűen és olcsón vállalom.

Blénessy József, műbutorasztalos

Gheorgheni, Fűrdő-utca.

10-3

Órárt és ékszert javít

szakszerűen és jutányos árban

Stein Salamon

órárt és ékszerész, a postával szemben

ELADÓ

esetleg bérbeadó 10 szobás ház koresmával együtt.

Feltételek megtudhatók a tulajdonosnál:

Berkó Mózes

GHEORGHENI

Liceul-utca 1.

Cserép-Tégla.

Elsőrendű jóminőségű palaföldből égetett tartós horony fedőcserép bármely mennyiségben kapható **darabonként 4 lei** árban, ugyszintén elsőrendű gyári tégla is, a Szászrégen vidéki Gőztéglagyár bizományi raktárában Gheorgheni, Vasut utca 171.

Lőrincz Vencelné, bizományos.

Hirdessen

a

GYERGYÓI UJSÁGBAN

500 drb. papirszalvéta

fehér színben

60 Leiért Kapható Kahan-nyomdában.

FORD

Személyautomobilok, teheralvázak, Fordsontraktorok, ekék, regulatorok, alkatrészek, raktárról szállíthatók.

Ford képviselő
Brasov

Kut-uca és Malom-uca sarok

Postafiók 4.

2-3

Nagy cipőszállítmány

érkezett

a „**TURUL**”-ba

Új divatos formák!!

Olcsó árak!!

Házi cukrász tanfolyamot nyitok
április 5-től.

Érdeklődni lehet.

Özv. Simonovits Gerőné

Gheorgheni, Rákóczi u. 7.